

ST. GEORG

MEDLEMSBLAD FOR ST. GEORGS GILDENE I NORGE #04.2011

SAMMEN STØTTER
VI SPEIDERSAKEN

Slipp ikke taket, hold fast ved fellesskapet!

Hvordan er det med gildet ditt? Har dere tenkt å gi opp gildeaktiviteten? Kan hende kan dere organisere aktivitetene på en annen måte som passer bedre.

Jeg har for ikke lenge siden kommet hjem fra ISGF's 26. verdenskonferanse, denne gangen i Como, Italia. Det er ikke akkurat billig å reise og delta på en slik konferanse, men for et inspirasjonssted en slik konferanse er! Mange ulike nasjoner, hudfarger og religioner samlet rundt speidingens ide gir en ny tro på en verden, verdt å leve i. En blir villig til å være med på å bygge videre på det gode. Annet sted i bladet kommer Landsgildemesteren inn på konferansens hovedtema, våre felles verdier: jord, vann og luft. Dette er et tema som angår oss alle, et tema som enhver av oss kan gjøre noe med i hverdagen. Jeg oppfordrer gildene til å ta tak i dette. Hva kan vi gjøre på vårt hjemsted?

Men, det er fellesskapet som står for meg som det sentrale. Både på store samlinger i utlandet, og på samlinger her hjemme, lokalt og i mindre gildemøter. Neste år arrangerer Litauen et treff for første gang. De er i startfasen med gildearbeide. Anledningen til å oppleve internasjonal fellesfølelse, en annen kultur og treffe nye gildevener er da tilstede.

Hvordan er det med gildet ditt? Er

du medlem i et av de gildene som føler at høy gjennomsnittsalder er et problem. Har dere tenkt å gi opp gildeaktiviteten. Kan hende kan dere organisere aktivitetene på en annen måte som passer bedre. For de eldste er kanskje tiden er

vi må kanskje også her tenke litt nytt? Arrangementer hvor familien kan være med, for eksempel familietur på søndag, eller geocatching i nærmiljøet en lørdag ettermiddag? Finn formen, hold sammen.

«Ta fram igjen Baden-Powells siste budskap og les det.»

inne til å ha gildemøter på formiddagen? I Oslo har vi nå en stund hatt formiddagstreff hvor direktemedlemmer, tidligere speidere, medlemmer fra enkelt gilder som har eldre medlemmer ønskes velkommen. 5 min St. Georg, et lite kåseri, litt sang og noe godt å spise gjør at dagen løfter seg ut av den grå hverdagen. Vi får tid til en prat med medmennesker som fortsatt har speidingens ide inne i seg. På den måten tar vi vare på fellesskapet og hverandre.

Selv er jeg medlem av et gilde hvor flertallet er rammet av tidsklemma. Familie og jobb kommer selvfølgelig foran gildemøter, men

Ta fram igjen Baden-Powells siste budskap og les det. Det er ikke bare et budskap til unge speidere, men minst like mye rettet til voksne mennesker som har speiderideen med seg i sitt indre. Baden-Powell skriver i sitt siste budskap: «Den ekte vei til sann lykke er å glede andre. Stå ved ditt speiderløfte – alltid, også etter du har vokst fra å være en speidergutt, og måtte Gud hjelpe deg til det.»

Glad gildehilsen fra
Trond Walstad
Viselandsgildemester

FELLOWSHIP DAY

BUDSKAP 2011

Kjære venner!

ISGFs verdenskonferanse er en begivenhet der «vennskap» er levd ut av delegater fra de fleste medlemsorganisasjoner. Como var det perfekte stedet for å dele erfaringer og få nye venner.

Og nå som vi har kommet hjem igjen, kan vi bruke Fellowship Day til å spre det budskapet som Baden Powell gav oss: En speider er venner med alle og en bror eller søster til alle andre speidere.

Vi kan komme oss ut av våre møteplasser og som voksne mennesker ta kontakt med naboer eller arbeidskolleger – noen som vi ikke kjenner, men som er villig til å snakke med oss. Det er lett å be folk om å være venner på internett, men det er vanskeligere å spørre direkte.

Man må handle! Så bli annerledes og sette i gang et lite tiltak: Be noen om å gå tur eller møtes over en kopp kaffe, bank på døren til et pleiehjem og smil til en av beboerne. Spre glede! Personlig utvikling trengs. Noen mener at det å bli voksen

betyr at man har lært alt som kan læres. Smil og del med andre og du vil lære og ta imot mye mer.

Noen gilder kunne til og med bruke Fellowship Day til å skaffe midler til å hjelpe medlemsorganisasjoner som ikke kan betale kontingenten.

Dette ville bli begynnelsen av en plan for å dele gleden av å være medlem av ISGF.

Beste hilsener,

Midá Rodrigues
Chairman

ISGF World Committee

MEDLEMSBLADET ST. GEORG UTGIS AV ST. GEORGS GILDENE I NORGE

Landsgildemester:

Karin R. Thompson (pethomps@online.no • 64 93 31 61)

Viselandsgildemester:

Trond Walstad (tr-wals@online.no • 71 22 25 73)

Kasserer:

Thormod Myhre (71 22 25 73 • thormod@myhre.tv)

Øvrige styremedlemmer:

Vibeke S. Gordner (vibeke@sandefjordscout.no • 33 45 01 55),

Inger E. Merli (merli@start.no • 66 88 04 35)

Vivi Heine-Hansen (vivhei@online.no • 95 91 38 38)

Speiderforbundenes representanter i styret:

Grethe Baustad (KFUK KFUM speiderne) og

Christen A. Larsen (Norges speiderforbund).

Kontoret med besøksadresse SGGN, Norges speiderforbund, St. Olavs gate 25 i Oslo (22 20 16 95 • stgeorg@frisurf.no). er åpent torsdager kl. 09–15.00.
Bankkonto 8200 06 04980

Post sendes til Postboks 6840 St. Olavs plass, 0130 Oslo.

Mer informasjon på nettsiden vår www.SGGN.no.

St. Georg

(st.georg@runbox.com)

Redaktør: Arve Urlin

Ansvarlig redaktør:

Karin R. Thompson

Redaksjonen: Betten Gundersen, Finn Saugestad, Ivan Chetwynd

Stoff til neste nummer senest: 12. januar 2012

Nettredaktør:

Toril S. Nicolaysen

Omslagsfoto:

Vennskapsgildetreff 1. Porsgrunn og 3. Silkeborg. Rappellering er utfordrende.
Foto: Knut Andreassen

Sats: Brødteksten er satt i Garamond.

Overskrifter og støttetekster sitter i FF DIN (Open Type)

Trykkeri: UnitedPress Trykkeri

Papir: Multiart Silk

Opplag: 1600

SPEIDERVERVENNSKAP I FOKUS

Tekst og fotos: FINN SAUGESTAD

Vennskapstanken sto i fokus da Østfoldgildene søndag 23. oktober arrangerte sin tradisjonelle markering av Fellowshipdagen i Våler herredshus med 1. Våler St.Georgs Gilde som teknisk arrangør.

Et 30-talls gildemedlemmer fra Moss, Rygge, Våler og Fredrikstad var til stede da møtet ble innledet med lystenningsseremoni og sang, og gildemester Wenche Saugstad lot ingen være i tvil om at hver og en var velkommen og hjertelig til stede på denne markeringen av speiderbevegelsens verdensomspennende nettverk gjennom ISGF, International Scout and Guide Fellowship. Blant gjestene var også landsstyremedlem Vivi Heine-Hansen og distriktsgildemester Inger Lise Eckholt.

Lokalhistorikeren John Nilsen (t.v.) her i ivrig samtale med Henry Brinchmann, gildemester i Varna St.Georgs Gilde.

FENGENDE OM HUSMENN

Lokalhistorikeren John Nilsen, fra Svinndal, fenget forsamlingen med et artig kåseri om husmannsvesenet i Norge. Det oppsto på slutten av 1500-tallet men kom først til Våler nærmere hundre år senere. Å være husmann var et privilegium som også sikret stabil og langsiktig arbeidskraft. Nilsen har vært drivende kraft i en lokal registrering av husmannsplasser i Svinndal hvor også skoleelever fra Svinndal skole har vært aktivt med. Prosjektet har vakt oppsikt langt utover kommunens grenser. «Altfor nær» er et eksempel på de mange pussige navnene som var knyttet til husmannsplassene. Denne lå ved bredden av elven «Svinna», og faktisk så nær at man kunne bedrive sportsfiske fra kjøkkenvinduet!

Speidervenner i hyggelig prat rundt kaffebordet. T.v. Vivi Heine-Hansen fra landsstyret.

TA INITIATIV!

Fellowship-budskapet fra Mida Rodriguez fra Portugal oppfordret til mer aktiv innsats for å spre vennskap. Det er ikke nok å skaffe seg venner på Facebook. Oppfordringen på Fellowship-dagen går på å ta konkrete initiativ for å spre vennskap i den enkeltes nærområde.

«VI RYDDER FOR LIVET»

Etter velsmakende servering var det utlodning hvor forsamlingen besluttet å la overskuddet bli delt mellom TV-aksjonen «Vi rydder for livet» og St.Georgsfondet. Møtet ble avsluttet med lysslukking og «Speiderbønn».

Åpning og avslutning foregikk på tradisjonell vis med lystenning og sang. Gildemester i Vålergildet, Wenche Saugstad (t.v.) og Valborg Østbye.

EN GAMMEL FLAMME

Tekst: IVAN CHETWYND

Jeg bærer lyset forsiktig. Tenk, at denne flammen har brent i over 1400 år!

Jeg passerer den første kirkebenk og svinger til høyre. Flammen blafrer faretruende. Jeg stanser opp et øyeblikk til den blusser opp igjen. Det ville være synd, hvis den sluknet nå, etter alle disse år...

Det var egentlig ingen fare. Alle lysene i kirken – i lysglobene og på alteret – var allerede tent med den gamle flammen. Men det ville ikke ha vært den første gangen lyset med den spesielle flammen sluknet på vei opp kirkegulvet...

Vi er i Oslo Domkirke, den siste søndag i kirkeåret. Det er mange gildemedlemmer blant de ca 250 i kirken, noen med fjøslykter eller andre redskaper til å bære flammen med seg til å brenne i kirker og hjem i adventstiden. Dagens predikant, biskop Sigurd Osberg, forteller at han reiste til Israel i 1999 for å hente denne flammen fra Fødselskirken i Betlehem. Flammen hadde brent der siden år 565. Men i 1986 fikk noen østerrikske speiderledere ideen om å ta flammen med seg hjem som et symbol på freden som kom til verden da Jesus ble født. Ideen spredte seg, og i dag brenner flammen i mange land i Europa og til og med i USA.

Men Osberg forteller at da flammen ble båret inn i domkirken i Tønsberg første søndag i advent 1999, sluknet den på vei opp kirkegulvet. Får håpe de hadde en reserveflamme den gangen også...

Lyset jeg bar inn i Oslo domkirke var ikke stort eller spesielt. Det var et helt alminnelig hvitt stearinlys, slik som man kjøper mange av fra

supermarkedet når høstmørket setter inn. Det eneste spesielle var et beskjedent klistermerke med gildenes logo. Lyset ble plassert i en stake på et lite bord og lyste stille gjennom gudstjenesten etter at det hadde vært brukt til å tenne det store Kristuslyset i dåpskapellet ved siden av.

Det slo meg at dette beskjedne lyset var et fint symbol på freden som kom til verden i julen. Vi leser jo om hyrder og engler og konger som kom på besøk, men alt skjedde i en stall, uten pomp og prakt. Gjennom det meste av kirkens historie har troen spredt seg i det stille, i lokalsamfunn der en kirke eller et kloster har vært et tilfluktssted og et utgangspunkt for kjærlighet og omsorg til mennesker i nød. Ja, vi ble også minnet om det i Oslo domkirke, der dagens

prekentekest var nettopp bildet på dommen fra Matteus 25, at det vi gjør for den minste som er i nød, det gjør vi for Jesus selv.

Jeg tror dette blir mer og mer nødvendig i tiden som kommer. Klimakrisen og finanskrisen ryster grunnvollene i enkeltmenneskers liv allerede – tørkerammede, flomrammede, arbeidsløse, hjemløse. Jeg tror disse krisene vil ryste grunnvollene i hele vårt samfunnssystem, i vår sivilisasjon. Jeg tror det blir nødvendig å holde flammen brennende – varm og vakker, med dens mystikk som strekker seg bakover gjennom århundre og bortover til stedet der kristen tro, håp og kjærlighet har sitt opphav.

ANDERS FEGTH ELLER BARE «ANDERS»

Nestor innen speider- og gildearbeidet i Molde.

Tekst og foto: INGAR AAS

«En gang speider – Alltid speider». Er det noen som har levd opp til dette mottoet må det være Anders.

Han startet sitt «speiderliv» som aspirant høsten 1940, men på grunn av krigen ble han først opptatt i 1946. Siden da har han gått alle de grader som går an, som patruljefører, troppsassistent og troppsleder i 2. Molde NSF, avdelingsleder i Molde, medlem av kretsstyret og kretsleder i Romsdal og Nordmøre krets av NSF og endelig medlem av landsstyret i NSF. Lederverv i flere landsleirer, fylkesleirer og kretsleirer, og i alle disse forskjellige oppgavene har han gjort en helhjertet innsats.

Han innså tidlig betydningen av å skape et godt ledermiljø og tok initiativ til årlige ledersamlinger i samarbeid mellom kretsene og de forskjellige forbundene i fylket. Det samholdet og den inspirasjonen som utviklet seg fra disse ledersamlingene var et viktig grunnlag for den store oppslutningen som speidingen fikk på -60 og -70 tallet.

SPEIDERBO OG SPEIDERNES HUS

Å skaffe tjenelige lokaler og dermed gode arbeidsforhold for speiderne var en sak Anders tidlig ble bevisst på, og i den sammenhengen kommer vi ikke unna å nevne spesielt «Speiderbo» – hytta på Skaret – og Speidernes hus.

De er et resultat av Anders initiativ og ståpåvilje og ikke minst hans fine lederstil og evne til å få med seg andre.

For å sikre økonomien til disse store prosjektene var Anders en av de som

Anders og Hildur Fegth på Ditriktsgildetreffet i Steinkjer 11. september 2011

fikk etablert «Speidermessa». Det er et arrangement som i dag går over tre dager (tidligere fem) på høsten i samarbeid mellom speiderne, foreldrene og de tre gildene. I år er Speidermessa 45 år!

ST. GEORGS GILDE OG GILDEARBEID.

Enda mens han var fullt engasjert som speiderleder ble han kjent med etableringen av St. Georgs Gilder, og bestemte seg for at dette måtte vi ha i Molde også. I samarbeidet med en lederkollega sonderte de markedet og fikk med til sammen 15 personer som den 11. mai 1962 vedtok å stifte 1. St. Georgs Gilde i Molde. Senere på høsten, med 1. Trondheim St. Georgs Gilde som faddere, ble 21 personer opptatt som gildemedlemmer. Siden har gildet vokst og har i mange år hatt ca 40 medlemmer, og den arbeidsformen man startet med i 1962 har vist seg å være god og gitt grunnlag for meningsfulle aktiviteter, trivsel og vennskap..

Lørdag 12. mai 2012 skal 1. St. Georgs Gilde i Molde feire 50 år, noe vi først og fremst kan takke Anders for. I hele denne perioden har han

vært et aktivt medlem, blant annet gildemester i to perioder.

Anders har ikke nøyd seg med å arbeide i sitt eget gilde. Han har også stått bak etableringen av 2. St. Georgs Gilde i Molde og 1. St. Georgs Gilde i Rauma. Med Anders initiativ var Moldegildene vertskap for Landsgildetinget i 1981 og «nordisk» i 1992. Medlemskap i landsgildeledelsen fører seg også inn hans merittliste innen gildebevegelsen.

Som er anerkjennelse for Anders enestående livslange innsats for speider- og gildesaken har han fått Kongens Fortjenestemedalje i sølv av Kong Harald.

«DET STÅR ALLTID KVINNER BAK»

Uten en solid støtte i hjemmet hadde det ikke vært mulig for Anders å greie alle disse oppgavene han har tatt på seg. Den som har støttet, hjulpet og ikke minst sørget for alle de store og små tingene i hverdagen er Hildur! Men ikke bare hjemme; hun har også tatt aktiv del i speiderarbeidet som «speidermor» og i alle år som gildemedlem.

NY SEKRETÆR PÅ KONTORET

Betten slutter. Yngre krefter overtar.

Etter å ha nådd alderen, går Betten over i de fortjente pensjonisters rekker. 27. oktober sluttet den kjente stemmen og den alltid hjelpende Betten på Gildekontoret. Gildebevegelsen i Norge er henne en stor takk skyldig!

Samtidig ønskes den nye sekretæren Ivan Chetwynd velkommen. Han er ikke ukjent i Gildekretser da han har skrevet mange tankevekkende artikler i St. Georg. Jeg er sikker på at han vil utføre tjenestene med den samme hjelpende og imøtekommende måten som Betten alltid har gjort. Han har kontortid torsdager fra kl 9 til 15. Vi ønsker Ivan velkommen til et meningsfylt samarbeide.

Betten overleverer nøklene til Ivan.

OVERRASKENDE GAVE TIL KVERNMOEN

Tekst og foto: Dag Lund

Vår lokale kjøpmann Yan Kee leverte mat til begge kretsleirene i sommer. Han regnet med at det var mye mygg og knott så han spanderte en ny myggsamler til mange tusen kroner som gave til Kvernmoen fordi han ville støtte stedet. Her er han sammen med et par patruljeførere fra Oslo krets.

Vi takker for flott og uventet gave!

GLIMT FRA SOMMERENS AKTIVITETER

Tekst og foto: DAG LUND

→
Fra Asker og Bærums kretsleir der det var lokal gudstjeneste med besøk av den lokale presten Solfrid Seljås og den langveisfarende gjesten pastor Soboka fra Aremarks vennskapskirke i Addis Abbeba.

←

Leirplassen på slutten av kretsleiren til Asker og Bærum.

→
I den nye bakerovnen har det blitt stekt mange pizzaer i sommer, både på speiderleirene og som her ved et skolebesøk.

Speidere fra Aserbajdsjan med danseoppvisning i Kvernkroa.

Regnet slo til uten å legge demper på humøret.

Signe A. Eide lagde og framførte leirsangen ved leirbålet.

Knut, Lise og Geir i leirkiosken.

Markedskakebaking.

St. Georgs Gildene, Oslo distrikt MED SPEIDERE PÅ KRETSLEIR

Tekst og foto: PER SØRHAUG

I tiden 2. – 9. juli 2011 arrangerte Oslo krets av NSF kretsleir på Kvernmoen. Ganske tidlig tilbød styret i Distrikt Oslo å være behjelpelig dersom det var ønskelig på noen måte. Dette ble tatt imot med glede og det ble antydnet at det ville være fint om gildene tok seg av driften av kiosken. Vi i styret vurderte dette og fant at det vel var en oppgave vi burde kunne mestre. Etter nærmere drøftelser ble det enighet om at gildene ikke bare skulle drifte kiosken men også ha ansvaret for økonomien og at overskuddet skulle deles mellom leiren og gildene.

Hva kjøper speider i kiosken på en slik leir? Vi spurte og vurderte og kom til slutt til et resultat vi mente burde være brukbart og som viste seg å være ganske bra treff.

Med forberedelsene vel i havn så langt stod den harde realitet igjen. Knut og Lise Jorde reiste ned og gjorde innkjøp i nærmeste COOP-butikk. Det viste seg å være et lykketreff. COOP-en hadde tilbud på iskrem og vi fikk kjøpt til tilbudspris (hipp-hurra). De dagene var May-Brit Bastiansen der og hjalp til deretter kom Per Sørhaug. Geir Fredhjem var der hele tiden, han hadde ansvar for vaffelbakinga ved lederkos i Kvernkroa om kvelden. Det viste seg at etterspørselen her ikke var så stor som forventet, lederne hadde tydeligvis behov for den smule søvn det ble tid til. Med May-Brits tak på matlaging ble det servert mat for lederne i hennes regi de første dagene. Det var en service som forsvant med henne, men som heller ikke var med i opplegget.

Utviklingen i kioskdiriften gikk som det gjør på speiderleir, først

omsetning med store sedler og mot slutten tilnærmet naturallhusholdning med tomflasker som betalingsmiddel. Det var litt spennende hvordan vareutvalget falt i smak. Dety gikk ganske greit, noen etterspurt sure føtter som var et ukjent produkt for oss men ellers var is populært. Vi hadde avtale om å returnere det vi ikke fikk solgt, bortsett fra isen som vi til slutt solgte med nedsatt pris.

Leiren forløp med vekslende vær. Det var stor aktivitet med mangeartede oppgaver, haik, matlagingskonk, leirbålsunderholdning m.m. Leirsangen Grenseland ble til under leiren, laget av en av speiderne og vinner av talentiaden. Leiren hadde deltagere med speidere fra Aserbajdsjan (rovere). De arrangerte en egen kveld i Kvernkroa med oppvisning av nasjonale danser som de fikk store deler av folket med på.

«Kvernmoen er et prima sted for leir.

Kvernmoen er et prima sted for leir og vi møtte ledere fra andre kretser som var på besøk og vurderte dette som et aktuelt sted for kretsleir. Det ligger rimelig langt fra andre kiosker, butikker o.l. og har fine muligheter for friluftsliv i et stort skogsterreng.

I det hele var dette en fin opplevelse sammen med speidere og vi fikk vist på en fin måte at gildene kan være til nytte og at vi er en integrert del av speiderverdenen. Slik deltagelse er en god reklame for gildene og er med på å spre kunnskap om gildene blant speiderne.

Flettet sitteputer av avispapir

Tekst og foto: FINN SAUGESTAD

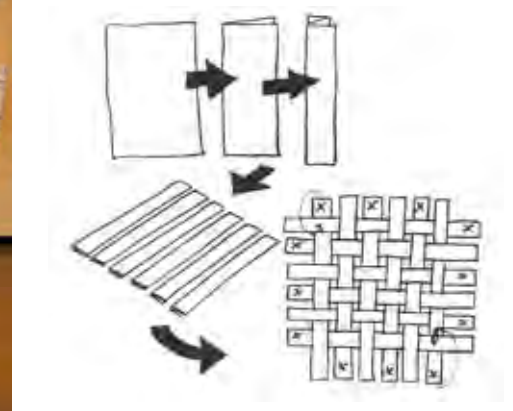

Gildemedlemmer i 1. Moss med sine nylagede sitteputer, bak fra venstre Hege Dahl, Jørn Injar, Jan Erik Blomgren, Inger Lise Stamnes, Svein Simensen, John Saastad, Gunvor Martinsen, Marit Sagen, Astrid og Trygve Andreassen. Foran fra venstre, Elisabeth Strømme, Jørn Olsen, Turid Simensen, Inger Lise Eckholt og Hilde Andreassen.

Det var verken julepynt eller håndarbeid som ventet de 16 medlemmene av 1. Moss St. Georgs Gilde som forleden møtte til oktobermøte på Speiderhuset, men fletting av sitteputer laget av avispapir!

– Ideen hadde jeg fra et tipshefte for småspeiderledere, sier Marit Sagen, tidligere Akela i ulveflokk og nå styremedlem i Mossegildet. Medlemmene lot seg villig inspirere til innsats, og på kort tid formelig summet storsalen på Speiderhuset i Moss av pågangsmot og innsatsvilje. Noen satt ved bordet, noen lå på gulvet, men felles for dem alle var helhjertet innsats for et anstendig resultat. Og etter en drøy times fletting av sammenbrettede avispapir-remser fremsto den ene sitteputen mer fullendt og forseggjort enn den andre, og gildemedlemmene formelig lengtet etter en anledning til å innvie dem på tur. Marit sirkulerte blant deltagerne og bisto med råd og dåd. Særlig den avsluttende festingen av remsene voldte visse problemer særlig for den mannlige delen av forsamlingen.

Etter puteseansen vanket det kaffe og hjemmebakte kaker, og en improvisert liten lynutlodning innbrakte 400 kroner til gildekassa før nok et vellykket gildemøte ble avsluttet med lysseremoni og Speiderbønn.

Marit Sagen (t.v.) veileder sin svigerinne, Hilde Andreassen, og sin mor, Astrid Andreassen.

↑
Vant til samarbeid er ekteparet Hege Dahl og Jørn Olsen.

↖
Distriktgildemester i Østfold, Inger Lise Eckholt, trives blant gildevener.

←
En av Mossegildets veteraner, John Saastad, synlig stolt over sitt resultat.

Innsamlinger og aksjoner

Ideen om speiderjobb dukker for første gang opp i et landsstyrereferat hos KFUK-speiderne høsten 1954. Landssjefen Inger-Johanne Ameln brakte den på bane, etter inspirasjon fra Nederland og England.

Det ble besluttet å drøfte ideen videre med de andre forbundene, og høsten 1955 bestemte Fellesrådet for speiderpiker i Norge at det skulle arrangeres speiderjobb i august 1956.

SPEIDERJOBLOGO

Speiderjobbets logo fra de første årene. Det var KFUK og NSPF (Norsk speiderpikeforbund) som var med på innsamlingen. Inntekten skulle gå til flyktningearbeidet.

Mottoet var «Vårt beste for vår neste» og «De ringer, og vi springer». Minstelønnen skulle være en krone.

SPEIDERAKSJONEN

var og en årlig begivenhet. Vi raket og vasket, ryddet og bar. Plakaten er fra rundt 1960. For mang en speider måtte mor bytte ut en av knappene i brystlomma på speiderskjorten og erstatte denne med en CP-knapp. Det var den synlige tegn på at vi hadde vært med.

Utallige er de aksjoner og innsamlinger speidere har gjennomført opp gjennom årene. Her er tre eksempler fra «nyere» tid.

HOLMENKOLLSKIEN.

Det er Sanitetsforeningen som står bak denne, men speiderne solgte skien i mange år. Skien feirer 100 årsjubileum i år. Et år solgte speiderne 12000 ski! Den kostet da 10 øre.

ST. GEORGSMERKET

ble og solgt en årrekke. Vi har flere plakater og merker på museet, men vet ellers lite om dette. Kan noen fortelle oss når og hvor det ble solgt ville museet være takknemlig. (post@speidermuseet.no)

Gå inn på speidermuseets sider: www.speidermuseet.no/blog/speiderjobben-de-ringer-vi-springer Og les mer!

Og ellers er museet fullt av minner, velkommen!

Hilsen Trond Hoel og Trond Walstad

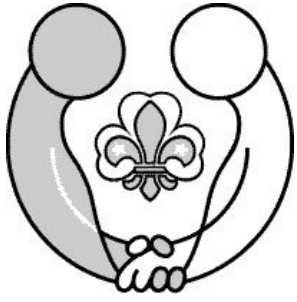

Norsk Speidermuseum gjør speiderhistorien levende

Besøk museet på www.speidermuseet.no eller kom til Storgata 3 (4. etasje) i Oslo.

Museet er åpent tirsdag kl. 10-15 og ellers etter avtale.

*Telefon 22 42 29 85 (post@speidermuseet.no)

VENNSKAPSGILDER I 30 ÅR

Tekst og foto: Knut Andreassen

Klar for rappellering

Høsten 1979 fikk vi i 1. Porsgrunn St. Georgs Gilde via landsgildeledelsen en henvendelse fra 3. Sct. Georgs Gilde i Silkeborg. Man var interessert i å etablere kontakt med et norsk gilde med sikte på samarbeid, gjensidige besøk etc. Forespørselen ble drøftet på et gildemøte, og det var full enighet om å besvare den positivt. Våren 1980 kom det så invitasjon til gildeledelsen vår om å besøke Silkeborg og delta i «Gildehall» i august.

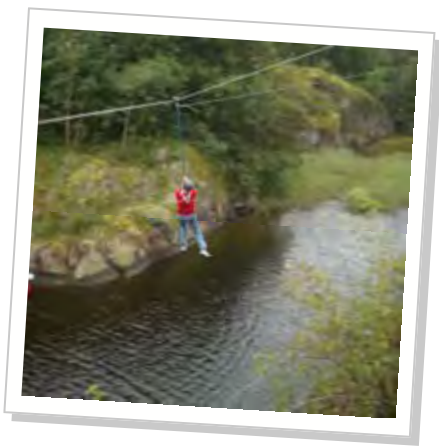
Besøket ble svært vellykket. Det var tydelig at alle gildemedlemmene i 3. Silkeborg hadde lagt seg i selen og satte pris på den kontakten som var opprettet. Inspirert av turen syntes vår gildeledelse at medlemmene skulle få anledning til å møte flest mulig gildebredre og søstre fra Silkeborg. Året etter inviterte vi derfor til Porsgrunn alle i 3. Silkeborg som hadde lyst til å komme. 22 tok imot innbydelsen og ble innkvartert privat.

Det var lagt opp til et rikholdig program og besøket ble virkelig minnerikt.

Det var åpenbart fra første stund at «kjemien» mellom medlemmene i våre to gilder var den aller beste. Det ble derfor helt naturlig å videreføre det samarbeidet som nå var etablert. Gjennom årene har vi besøkt hverandre ca. 20 ganger, i senere tid rutinemessig annet hvert år, vekslende mellom Danmark og Norge. Programmene for turene har vært svært varierte. I Danmark har vi besøkt severdigheter i Silkeborg og omegn, reist med hjulbåt på Silkeborg «søerne» til Himmelbjerget, besøkt «Den gamle by» i Århus, saltgruver og brunkulleier og vandret i sanddynene ved Skagen. I Norge har vi vært på byvandring i Porsgrunn, utflukter i nærområdet med båt og biler og lenger av gårde i Telemarks natur med buss og kanalbåt, overnattet i

høyfjellet med toppbestigning og besøkt Industrierbeidermuseet på Vemork med minner om tungtvannsakksjonen. Vi har deltatt i noen av hverandres jubileer, ved 1. Porsgrunns 50-årsmarkering i 2010 hadde vi selvfølgelig gjester fra 3. Silkeborg.

Det seneste fellestreffet mellom våre to gilder fant sted i Porsgrunn i dagene 2.- 4. september i år. Danskene har i alle år hatt en spesiell arrangementskomité kaldt Norgesutvalget. Vår ledelse fant ut at det var på tide å avlaste seg selv noe og etablerte en Danmarkskomité. Dette viste seg å være et blinkskudd. Hele lørdagsprogrammet ble lagt til Porsgrunn kommunes leirskole på Klokkeholmen i Eidangerfjorden! Men rundt dette var det selvfølgelig en ramme med mer tradisjonelle aktiviteter.

↑ Kryssing av sundet

Skyting med pil og bue ↗

Vekteren viser oss Brevik

Gjestene ankom fredag kveld. Etter litt avslapping hos vertsfamiliene samlet alle seg til et kort, men hyggelig gildemøte i Stridsklev kirke. Vi fikk også en orientering om Porsgrunns tre prestegjeld med to kirker hver, før gjester og vertskap dro hjem for å hygge seg i en engere krets.

Lørdag tidlig formiddag, møttes vi i Brevik, hvor «Dikken» lå klar til en rundtur på fjorden og deretter anløp på Klokkeholmen. De ansatte der hadde lagt opp til en rekke aktiviteter, blant annet knutekunnskap, bueskyting, kommunikasjon, balanseøvelse og kryssing av sund i «taubane». Den mest utfordrende var nok rappellering, men forbausende mange lot det stå til nedover «stupet»! Så var det tid for middag. Det ble servert en velsmakende bacalao. De fleste av våre gjester hadde ingen erfaring med hovedretten, men vi hadde inntrykk av at den ble satt stor pris på. Etter en begivenhetsrik dag satte «Dikken» i skumringen igjen kursen mot fastlandet.

Søndag etter lunsj møttes vi igjen. Der sto Breviks vekter klar til å ta oss med på en svært interessant og underholdende vandring i den gamle bebyggelsen. Turen ble avsluttet i byens gamle bakeri og konditori hos våre egne Grete og Jan Erik, hvor det ble servert kaffe og gildemedlemmers hjemmebakete kaker inntil tiden var inne for oppbrudd og avskjed med våre gjester.

Gjennom de 30 årene samarbeidet mellom våre to gilder har vart, har samhørigheten vokst i styrke. Når medlemmene nå treffes, er det nesten som å tilhøre et fellesgilde. Gildebevegelsens målsetning om fellesskap over landegrensene er i høyeste grad oppfylt når det gjelder 1. Porsgrunn og 3. Silkeborg. Det er også etablert sterke personlige vennskapsbånd mellom flere av medlemmene i de to gildene, noe som har resultert i besøk hos hverandre utenom gildesamlingene. Også slik har det frø som ble sådd i 1979 av den daværende Silkeborg-ledelsen, virkelig spirt og vokst til et solid tre!

Utfordrer gildene til å skrive om seg selv

Tekst: FINN SAUGESTAD

«St. Georg» skal jo egentlig være et medlemsblad for og om gildemedlemmene, sier redaktør Arve Urlin, som ønsker seg mer aktuelt stoff fra gildene rundt om i landet.

- Det trenger ikke være sensasjoner hver gang. Korte møtereferater ledsaget av gode bilder vil kunne være til inspirasjon og nytte for andre gilder som ikke alltid har like lett for å finne gode programposter på møtene sine, sier Urlin, som med dette sender en generell utfordring til samtlige St. Georgsgilder rundt om i landet. Ingen grunn til beskjedenhet!

- Ta med kamera på neste møte og skriv litt om dere selv, lyder utfordringen fra redaktøren.

JULEKORT

Tekst: Lsa Marie Mo

Det kommer kort av mange slag
i posten en desemberdag,
Fra dem som alltid er i rute,
til dem i siste liten ute.
Motivene er varierte.
Hva «kunstnerne» i år presterte
alt fra nissegrøt til gran
fra konglelys til marsipan.
Snart er det bondegård med nek,
så krybbebarn i enkel strek,
en rådyrkalv på stjernebunn
mot konger tre i palmelund,
litt gull og glitter utenpå
og deilig er den himmel blå.
Til Unicef har vi betalt...

De fargeglade hjertebed
får gleden til å springe ut.
En kjenner seg så varm og rik
når slekt og venner hilser slik.
De enkle ord, de mange ord
er med å skape fred på jord.
Velsignet jul og fredfylt år,
er ønskene vi gir og får.

MISTELTEIN

(*Viscum album* L.)

Tekst og foto: Olav B.

Få planter i Norden har blitt omgitt av mer mystikk og overtro enn misteltein. Den er sjelden hos oss, og en vekst knyttet til folketro som medisinplante og som trolldomsplante.

Misteltein tilhører Mistelteinfamilien (Loranthaceae) som i Norden bare har en art. Denne familien består av buskformede halvsnyltere. Halvsnylter fordi den vokser fast på en vertsplante og fra denne stjeler vann og mineralsalter, men produserer sine egne karbohydrater siden planten inneholder klorofyll.

I Norge er misteltein «vanlig» rundt Horten, men finnes hist og her rundt ytre del av Oslofjorden. Andre steder er den plantet, sådd, i botaniske hager og da gjerne på trær som hører Rosefamilien (epler, rogn, asal). I vill tilstand i Norge har jeg sett den på lind og balsampoppel. Fruktene er små (ca. 5-7 mm) og hvite og frøene spres av fugl. Frøene har egentlig allerede spirt før fruktene blir «høstet» og denne kimplanten overlever ikke lenge i mørke. Postforsendelse av frø er derfor dårlig butikk. Hos fuglene er det annerledes. Her kommer frøene raskt ut igjen i på grunn av slimete tråder som fester seg der fuglen satt. Og er treet av passende sort, spirer frøet videre og sender en «rot» (haustorium) inn i greina.

Hva er det så med denne misteltein? Vi kjenner alle til sagnet fra nordisk mytologi om guden Balder som ble drept av misteltein etter at alle ting hadde lovet ikke å skade ham. Men siden ingen hadde regnet med at misteltein kunne gjøre skade, og var

den ikke spurt. Loke fikk derfor den blinde Hod til å skyte en misteltein mot Balder, og han ble drept. Det har vært spekulert i om ikke dette sagnet har kommet til fra Sør-Europa med kristendommen, og at den uskyldige og syndefrie Balder kanskje var et bilde på Kristus.

Mange har stiftet bekjentskap med misteltein som den planten man får kysse noen under. Denne skikken kommer sannsynligvis fra England, hvor planten noen steder kalles «the kissing bush». Det kan være at denne skikken har sin bakgrunn i at man i England gjerne hang opp misteltein over lamper og dører nyttårsaftnen. Der skulle de henge og beskytte huset mot onde ånder fram til neste nyttår kl. 12, for så å bli byttet ut av nye greiner.

gull og plantene måtte ikke falle ned på jorden. Etter ofring av to hvite okser som ikke hadde vært brukt i arbeid, var mistelteingreinerne klare til bruk.

Som legemiddel har misteltein gått inn i forskjellige blandinger og sjelden brukt alene. Den er ansett som giftig fordi den virker inn på nervesystemet og øker blodtrykk og hjerteaktivitet. En gammel dansk oppskrift med misteltein som ble brukt mot epilepsi, inneholdt tørket etterbyrd fra en førstefødt, brent hodeskalle fra en mann, raspet enhjørninghorn (!), bevergjel, rav, peonrot, peonfrø, ambra, koraller og misteltein høstet på avtagende måne.

I Norge er misteltein og vertsplanten fredet. Også i Horten! Så da en

«Få planter i Norden har blitt omgitt av mer mystikk og overtro enn misteltein .

Mange av oss har lest René Goscinny og Albert Uderzos tegneserier om Asterix og Obelix. Styrkedrikken til Miraculix (trollmannen) inneholder bl.a. misteltein. Denne skulle vokse på eiketrær (som ble ansett for å være hellige trær) for å være potente nok. Ikke bare det: Den skulle også skjæres av med en gullsigd i følge tegneserien. Dette er helt i samsvar med gamle fortellinger fra Frankrike (Gallia): Etter nyttår, på den 6. dag av tiltagende måne skjedde avskjæringen. Det var overdruiden som skar med en sigd i

hjemvendt idrettsmann for noen år siden fikk overrakt en stor bukkett misteltein, håper jeg at den var innført eller hadde falt ned fra treet av naturlige årsaker. Den misteltein vi kjøper til jul, kommer fra sydligere egne med mildere klima. Men skikken med å henge opp misteltein til jul kan sammenlignes med det vi kjenner best; å dekorere med kristtorn til jul. Begge er vintergrønne planter, og det vintergrønne bærer bud om at det kommer en grønn vår etter den hvite og kalde vinteren.

Utfordringer fra verdenskonferansen

Tekst: KARIN THOMPSON

Foto: TROND WALSTAD

26 oktober til 1. november var ca 478 delegater og deltakere fra 45 land samlet til den 26. verdenskonferansen i International Scout and Guide Fellowship (ISGF) i Como, Italia.

Nordiske delegater og ledsagere

Tema «VÅRE FELLES GODER; VANN JORD, OG LUFT»

Ved Comosjøen var vi nær elementene, og italienske speidere bidro med sang, skuespill og engasjerte innlegg til å aktualisere temaet. Samtidig fikk et innblikk i hvordan speiderne i Italia tar ansvaret for miljøet på alvor.

Konferansens «key note speaker», professor Simone Morandini, brukte både etikk, filosofi og naturvitenskap for å illustrere vårt ansvar for naturen og for fordelingen av våre felles goder. For eksempel er tilgangen til vann livsnødvendig og både ut ifra menneskerettigheter, solidaritet og rettferdighet er det innlysende at vi må dele på dette godet. Og vi må også sikre at fremtidige generasjoner har tilgang til rent vann.

Morandini var også tydelig på at klimaendringer kan være irreversible,

og at en gjennomgripende endring i livsstil er nødvendig. Alle kan gjøre noe; Hvordan vi spiser og hvordan vi skaffer lys og varme betyr noe, og vi kan bidra til gode politiske beslutninger. Han understreket også at speiderverdiene, idealene om nøysomhet, fred og ansvar for oss selv og andre, er verdier det er et desperat behov for i verden i dag. Med en lett omskrivning av Baden Powell kan vi si at vår hensikt bør være å forlate kloden like ren som vi fant den da vi ble født, – eller til og med renere.

Den italienske grenen av ISGF uttrykker sitt mål slik:

«Å HJELPE UNGE MENNESKER TIL Å BLI BEDRE VERDENSBORGERE».

Da Baden Powell sa at speiding er en vei til lykke, så la han nok i det at veien til lykke går gjennom arbeidet for solidaritet, rettferdighet og fred, –

i det nære og i det globale perspektivet.

Hvis dette er det gode liv, så slutter vi ikke med det når vi er blitt voksne, vi fortsetter, som gildemedlemmer!

Hvis vi skal overføre dette til vår hjemlige arena, så kan det være fristende å tenke etter om det ligger muligheter for et mer aktivt samarbeid med speiderforbundene om miljø og ansvar for skaperverket. Hvis vi skal begynne å arbeide med programideer for St. Georgs Gildene, kan dette være et element.

DEN NORSKE DELEGASJONEN

i Como fremmet, støttet av de andre nordiske landene, et forslag om at de nasjonale gildene skulle oppfordre sine regjeringer til å bidra aktivt til en bindende avtale i klimaforhandlingene i Durban. Det er interessant å tenke

over hvordan speidere og gildemedlemmer tar samfunnsansvar. Lokale gilder må gjerne ta dette opp til diskusjon!

FOKUS PÅ REKRUTTERING, NETTVERKSARBEID OG SYNLIGHET.

I arbeidet med aksjonsplan for årene 2011-2014, ble det lagt vekt på at organisasjonen vår også må være åpen for de som ikke har vært speidere før. Flere nevnte familiespeiding som en måte å tiltrekke seg yngre medlemmer på. Program med fokus på samarbeid med speiderorganisasjonene ble også nevnt. Vi oppfordres til å markere ISGF's 60års-jubileum i 2013. Kanskje det kan kombineres med markedsføring!

VALG OG VERDENSVIDT FELLESSKAP

Det var mange kandidater til ledervervet i ISGF, og til slutt ble Mida Rodrigues, fra Portugal, valgt til leder av verdenskomiteen.

Organisasjonen tok imot to nye medlemsland; Burkina Faso og Zambia.

ALLE KAN DELTA

På konferansen ble vi også minnet om at alle medlemmer kan reise på regionale samlinger hvor som helst i verden. Gildebladet har flere samlinger med på kalenderen, og mer informasjon finnes på www.isgf.org

Ricardo Della Rocca, leder av Masci (Movimento Adulti Scout Cattolici Italiana):

«Vi er sikre på at ettersom du oppdager nye ting i livet, vokser du som verdensborger og kan bidra bedre til fred og brorskap mellom alle mennesker.»

Landsgildeledelsen og Internasjonalt utvalg vil jobbe videre med å inspirere dere til å bli med på regionale samlinger, også utenfor vår egen region.

VERDENSKONFERANSEN I 2014 BLIR I SYDNEY, AUSTRALIA!

LANDSGILDELEDEREN SAMLET TIL ARBEIDSHELG

28.-30.oktober var landsgildeledelsen samlet til arbeidshelg på Venabygdsfjellet. På sakslista sto blant annet behandling av rapporten fra Home Hospitality-komiteen. I samarbeid med distriktsutvalgene, lokale St. Georgs Gilder og speidergrupper gjennomførte de «tidens samarbeidsprosjekt» mellom speiderforbundene og gildene. Vi har høstet verdifulle erfaringer, og nå gjelder det at vi tar vare på kontakter og samarbeidsånd og videreutvikler dette.

VIDERE SATSNING PÅ LOKALT SAMARBEID

Distriktene sitter med verdifull erfaring, både de som endte med å ta imot utenlandske speidere, og de som ikke fikk det til. Landsgildeledelsen har bevilget penger til en ny satsning på distriktene, og inviterer alle distriktsgildemestrene til en samling i forkant av gildemestermøtet på Sanner.

REVIDERTE MANDATER TIL KOMITEER OG UTVALG

Medlemmer av komiteer og utvalg inviteres til en samarbeidshelg 10.-12. februar. Da skal mandatene diskuteres og vi skal bli enige om satsninger fremover.

REFLEKSJONER ETTER 22. JULI.

Trond Walstad og Ivan Chetwynd har laget en dvd med bilder og tekster som formidler tanker etter 22.juli. Alle i landsgildeledelsen fikk et eksemplar, og vi håper flere gilder kan bruke denne, – kanskje som 5 min. St. Georg.

2011 har vært et spesielt år som vil sitte i minnet i lang tid fremover. Landsgildeledelsen takker dere alle for det dere er for medmennesker i nærmiljøet og for speidersaken.

Vi ønsker dere en fredfull jul og et velsignet år 2012 med gleder og godt fellesskap!

MEDLEMSKARTOTEKET

Vi stunder mot et nytt år og som sedvanlig sender vi i disse dager ut skjemaer til alle gilder for oppdatering av styrene og medlemslistene i de lokale gildene.

Vi ber om at disse listene skal returneres oss og korrigeres innen gitte datoer.

HVORFOR LEGGER VI NED SÅ MYE ARBEID I DETTE MED MEDLEMSKARTOTEKET.

Som en middels stor organisasjon med ca 1500 medlemmer spreddt ut over hele Norge er det viktig for oss at vi har korrekt informasjon om våre medlemmer og styrer i de lokale gildene. Dette for at vi skal rekke ut til dere alle med medlemsblad og informasjon. Vi opplever stadig å få medlemsblad i retur på grunn av flytting eller ufullstendige adresser, og vi må sette i gang detektivarbeid for å finne riktige adresser. Dette koster både tid og penger til ny porto.

Det er også viktig at de gildemedlemmer som har e-post adresser oppgir disse til medlemskartoteket. Landsgildeledelsen har planer om å sette i gang et nyhetsbrev via e-post

mellom utgivelsene av St. Georg for å informere medlemmene om siste nytt. Da er det viktig at vi kan nå dere.

Til slutt er det veldig viktig at gildene returnerer de skjemaene vi sender ut i korrigert stand og ikke sine egne medlemslister. Dette er på grunn av at våre lister inneholder referansenummer som gjør det lettere for oss å korrigere adressene. Sender gildene inn sine egne lister må vi sammenholde disse med våre for all informasjon om samtlige medlemmer, i stedet for at vi kan konsentrere oss om bare rettelsene.

På forhånd takker jeg alle gildemedlemmer i Norge og alle lokale gildestyrer for å være med på denne dugnaden slik at vi får et riktig ajourholdt medlemskartotek.

En riktig god og fredelig jul til dere alle samt et godt Gilde-år 2012 ønskes fra

Thormod Myhre
Landsgildekasserer

NYE MEDLEMMER

VARNA

Solfrid Karin Stavik, Tormod Vold.

5. BERGEN

Anne-Grete Matre, Tone Selenius.

(Følges opp i neste nummer av St. Georg)

OM ST. GEORGS GILDENE

Vi er en bevegelse for voksne både med og uten speiderbakgrunn. Sammen er vi en del av et internasjonalt felleskap som bygger på de samme verdier som speiderbevegelsen. Vårt mål er å arbeide for speidersaken både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Vi er også et tilbud til aktive speiderledere. For i tillegg til hyggelig samvær, får du støtten du trenger i din daglige ledergjerning hos oss. Sammen har vi lang erfaring fra det meste, og om du trenger hjelp til tiltak i din speidergruppe stiller vi opp.

Betegnelsen «gilde» stammer fra middelalderen og ble brukt om sammenslutninger til gjensidig hjelp og beskyttelse, dannet av mennesker med felles interesse.

Lokale Gildegrupper finnes over hele landet. Ta kontakt med oss så hjelper vi deg med mer informasjon, samt hjelper deg med å finne din nærmeste Gildegruppe. Besøk også nettsiden vår www.SGGN.no.

SAMMEN STØTTER
VI SPEIDERSAKEN

Nordic Baltic Gathering Lithauen

14/06/2012 - 17/06/2012 Birstonas

FRA PROGRAMMET:

- 14 June Thursday- Guest arrival. Accommodation in Royal Residence

<http://www.karaliskojiirezidencija.lt>

(her finner du bilder etc. fra hotellet . Klikk **en** øverst til høyre for engelsk tekst)

- Welcome dinner and intercultural evening. Velkomst middag og tverrkulturell kveld.
- 15 June Friday – Active scouting in Rumsiskes open-air museum.
- 16 June Saturday – Trips: Grutas park and Druskininkai, Kaunas, Vilnius and Trakai
- 17 June Sunday – Morning prayer, Farewell Lunch.

Gathering Cost: ca 180 til 200 Euro (inkl overnatting og mat!)

Fly t/r Oslo-Vilnius kommer på ca 1000 kr

Ta kontakt tidligst mulig om du vil være med, så kanskje arrangerer vi en felles reise.

Trond Walstad

Internasjonal sekretær

tr-wals@online.no tlf 22 46 71 22

AKTIVITETER

10.-12. februar

- Samling med komiteer og utvalg

28. april

- Dugnad på Kvernmoen

3. juni

- Kvernmoendagen

14.-17. juni

- Nordisk Baltisk treff i Litauen

16.-23. juni

- Grossarl

22.-23. september

- Gildemestermøte

24.-28. september

- Vesteuropisk samling i Kork, Irland

B

NORGE P.P. PORTO BETALT

Returadresse:

St. Georgs Gildene i Norge
Postboks 6840 St. Olavs plass
0130 OSLO

Fredslyset kom...

Gudstjenesten i Oslo Domkirke søndag 20. november startet med at Fredslyset fra Betlehem ble båret inn, som en del av inngangsprosesjonen. Kristuslyset ble tent med Betlehemsflammen. Biskop emeritus Sigurd Oseberg, som selv er speider, kom med en sterk utfordring til hver enkelt om å gjøre en innsats.

Det var «Bots-og bededag» og tekstene understreket det ansvar vi har til å være beredt og til å handle. Det var mange fra St. Georgs Gildene, fra «Old Guides -og Engang alltid»-gruppene i domkirken denne søndagen. Det var godt å kunne samles akkurat der, omkring lyset som bringer håp, og å vite at det lyset skal gå landet rundt i adventstiden.